

4. Životní prostředí

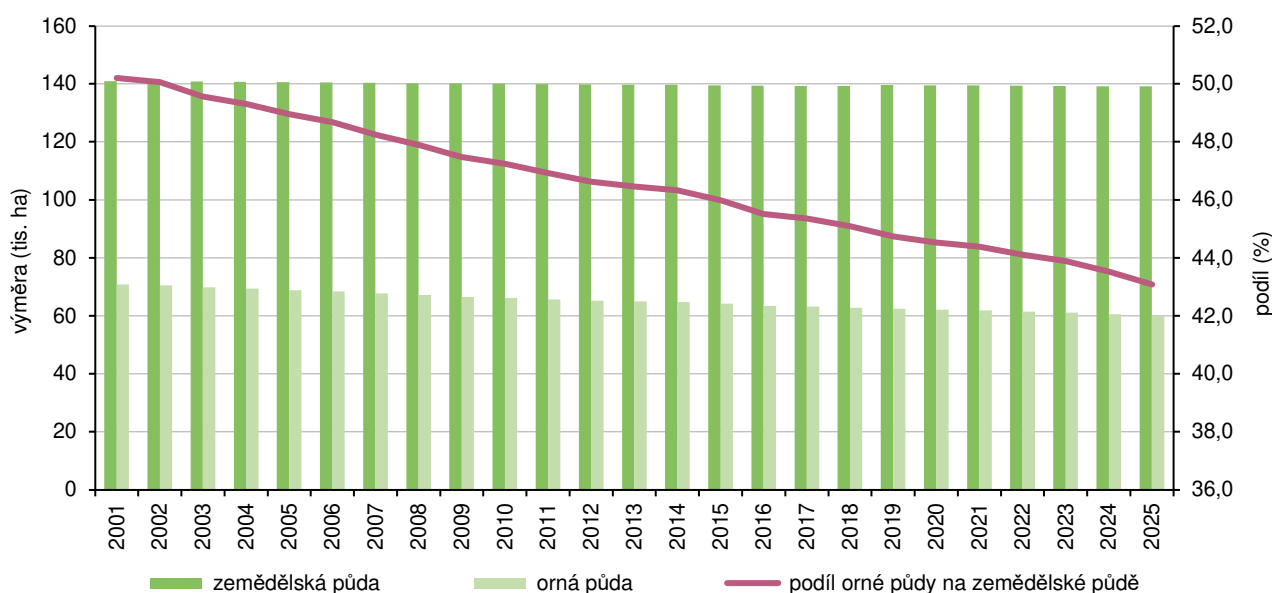
Rozloha zemědělské půdy se od roku 2001 mění jen velmi pozvolna a od té doby se zmenšila pouze o 1,3 %, tedy o 1 820 ha. Na úkor orné půdy (-15,3 %, -10 820 ha) se rozšiřovaly především plochy trvalých travních porostů (+13,0 %, +7 963 ha). Lesní pozemky vzrostly o 1,4 % a 2 001 ha. Rozloha zemědělské půdy i lesních pozemků je v Libereckém kraji srovnatelná (okolo 140 tis. ha), do roku 2007 bývalo nepatrně více zemědělské půdy, od roku 2008 již převažují pozemky lesní. Počet chráněných krajinných oblastí se nemění, ale v roce 2002 byl Český ráj rozšířen o oblast Maloskalska a Prachovských skal, o 3 roky později byl přidělen status geoparku UNESCO. V roce 2014 bylo rozšířeno Kokořínsko o Máchův kraj. Investoři se sídlem na území kraje vložili na ochranu životního prostředí od roku 2003 (2,1 mld. Kč) v roce 2025 téměř 2,5krát více neinvestičních nákladů. Tyto prostředky z dlouhodobého pohledu mírně narůstají. Objem investičních výdajů je znatelně menší a z 517,2 mil. Kč v roce 2003 vzrostly do roku 2025 pouze 1,6krát, jejich časová řada je však značně rozkolísaná a například v roce 2009 dosáhly investice dokonce na 1 788,4 mil. Kč a v roce 2021 pouze na 406,5 mil. Kč. Přímou na území Libereckého kraje bylo proinvestováno většinou více peněz než podle sídla investora a z 625,8 mil. Kč vzrostly do roku 2025 1,8krát. Také zde je rozkolísanost časové řady značná od 441,0 mil. Kč v roce 2016 do 1 676,9 mil. Kč v roce 2009.

Půdní fond

V posledních 15 letech se rozloha zemědělské půdy v Libereckém kraji pohybovala pod hranicí 140 tis. hektarů.

Rozloha zemědělské půdy v Libereckém kraji se z dlouhodobého pohledu s občasnými výkyvy neustále mírně zmenšuje. V posledních 15 letech se její velikost pohybovala pod hranicí 140 tis. hektarů, přičemž nejmenší výměra byla evidována v posledních dvou letech, tedy k 31. 12. 2024 (139 178 ha) a 2025 (139 133 ha). Ve srovnání s rokem 2019 se snížila o 401 ha (-0,3 %). Zemědělská půda v tomto období ubyla ve třech okresech kraje, nejvíce v okrese Semily (-256 ha, tj. -0,7 %), naopak v nejméně zemědělském okrese Jablonec nad Nisou došlo k nárůstu o 61 ha (+0,5 %). Na výměře zemědělské půdy se nejvíce podílí půda orná (43,1 %), jejíž plochy dlouhodobě každý rok také mírně klesají. Oproti roku 2024 se její výměra v kraji snížila o 633 ha (-1,0 %) na 59 947 ha a vůbec poprvé její rozloha klesla pod 60 tis. hektarů. Od stavu na konci roku 2019 činí úbytek orné půdy 2 472 ha (-4,0 %). Plocha orné půdy se zmenšila ve všech okresech – za poslední rok a také 6 let nejvýrazněji v okrese Liberec (-366 ha, -2,0 %, resp. -1 189 ha, -6,1 %).

Graf 4.1 Výměra zemědělské a orné půdy v Libereckém kraji

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Graf 4.2 Meziroční změna podílu orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě v Libereckém kraji

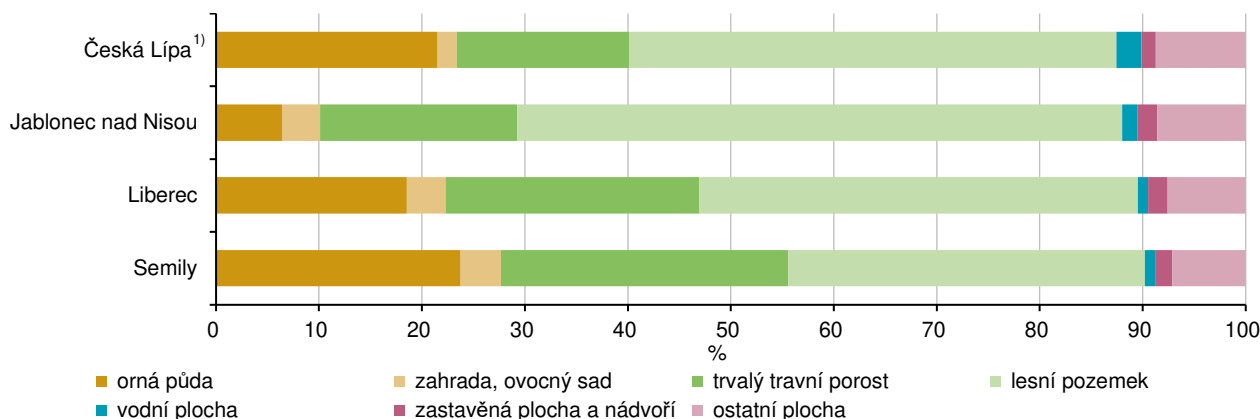

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Na úkor orné půdy se v kraji rozšiřovaly především plochy trvalých travních porostů.

Na úkor orné půdy se v Libereckém kraji rozšiřovaly především plochy trvalých travních porostů, které se od roku 2019 zvýšily o 1 265 ha, tj. o 1,9 % na 69 193 ha. Plochy ovocných sadů v uvedeném období vzrostly o 4,7 % (67 ha) na 1 484 ha a plochy zahrad dokonce o 9,5 % (739 ha) na 8 482 ha. Nárůst výměry trvalých travních porostů byl zaznamenán ve třech okresech kraje, nejvýznamněji se projevil v okrese Liberec (za posledních 6 let o 691 ha, tj. o 2,9 %), ke snížení o 0,5 % a 42 ha došlo pouze v okrese Jablonec nad Nisou. Plochy ovocných sadů se v uvedeném období významně rozšířily opět v okrese Liberec (+75 ha, +22,4 %), v ostatních třech okresech došlo jen k drobným změnám v řádu jednotek hektarů – na Českolipsku a Jablonecku směrem dolů a na Semilsku směrem nahoru, přičemž v tomto okrese se nachází téměř polovina všech ovocných sadů v kraji. Plochy zahrad se od roku 2019 zvýšily ve všech okresech, nejvíce v okrese Jablonec nad Nisou, a to o 16,1 % (219 ha), absolutně to bylo v okrese Liberec (+252 ha).

Graf 4.3 Struktura půdy podle okresů Libereckého kraje k 31. 12. 2025

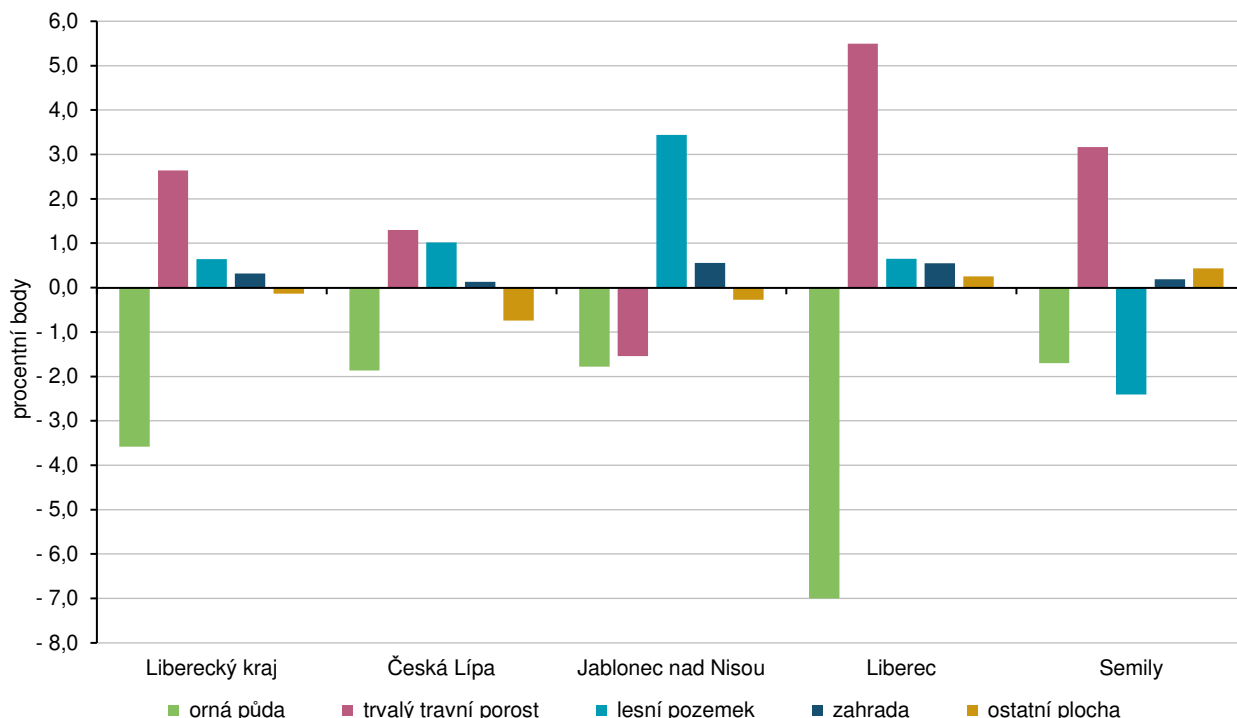

¹⁾ orná půda včetně chmelnic

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Celkově bylo zemědělci k 31. 5. 2025 obhospodařováno 101 318 ha zemědělské půdy (72,8 % z celkové rozlohy), ze které 61,0 % představovaly trvalé travní porosty a 38,1 % orná půda.

Graf 4.4 Změna podílů vybraných druhů půdy na celkové výměře okresů Libereckého kraje za období 2001–2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Rozloha lesních pozemků dlouhodobě roste a zaujímá významnou část území kraje.

Do nezemědělských ploch patří hlavně lesní pozemky, jejichž rozloha dlouhodobě roste a zaujímají významnou část území kraje (141 661 ha). Jejich podíl na celkové výměře ve výši 44,8 % byl mezi kraji nejvyšší. V okrese Jablonec nad Nisou podíl lesních pozemků představoval dokonce 58,7 % a tato hodnota ho zařadila na 2. místo mezi všemi okresy České republiky. Vyšší hodnotu vykázal pouze okres Jeseník. Rozloha zastavěných ploch a nádvorí v Libereckém kraji se posledních 5 let mírně zvyšuje (celkem +125 ha, tj. +2,4 %) a na konci roku 2025 činila 5 331 ha. Nejvyšší relativní nárůst plochy v případě této kategorie byl za uvedené období zaznamenán v okrese Jablonec nad Nisou (+44 ha, +5,3 %), absolutně v okrese Liberec (o 56 ha a 3,1 %), naopak k velmi malému poklesu došlo pouze v okrese Semily (-2 ha, -0,2 %).

Chráněná území

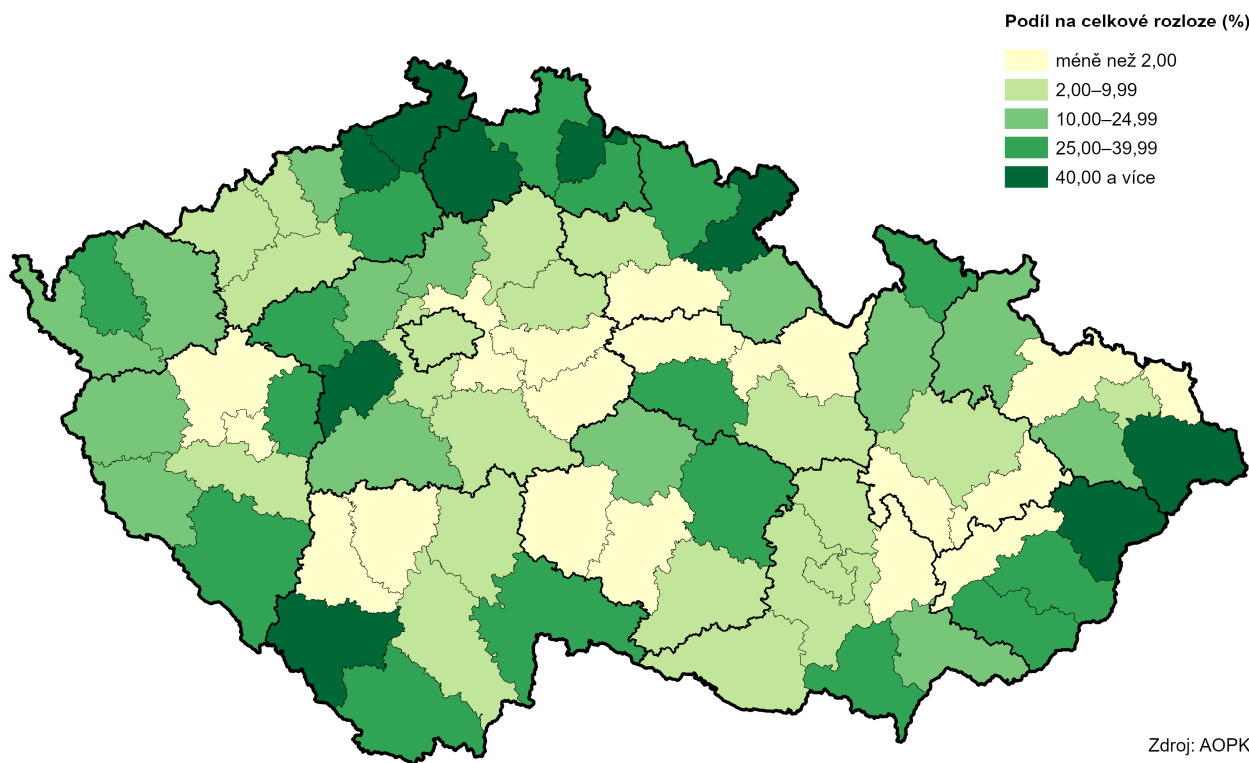
Na území Libereckého kraje leží necelá jedna třetina Krkonošského národního parku, 5 chráněných krajinných oblastí a 127 maloplošných chráněných území.

Na území Libereckého kraje leží necelá jedna třetina Krkonošského národního parku o rozloze 11 655 ha, 5 chráněných krajinných oblastí (celé Jizerské hory a části Českého ráje, Lužických hor, Českého středohoří a Kokořínska – Máchova kraje) o celkové rozloze 98 735 ha a 127 maloplošných chráněných území s rozlohou 5 935 ha. Jedná se o 9 národních přírodních památek, 8 národních přírodních rezervací, 73 přírodních památek a 37 přírodních rezervací. Celková plocha chráněných území tak dosáhla na 111 435 ha (mnoho maloplošných chráněných území se nachází v CHKO či NP), tedy 35,2 % území kraje, což je nejvíce v mezikrajském srovnání.

Národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny se v červenci 2021 stala první českou přírodní památkou zařazenou na seznam Světového dědictví organizace UNESCO.

Zatímco počet národních parků a chráněných krajinných oblastí se nemění, počet maloplošných chráněných území se v roce 2025 zvýšil o jednu přírodní rezervaci. Národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny se v červenci 2021 stala první českou přírodní památkou zařazenou na seznam Světového dědictví organizace UNESCO pod položku Původní bukové lesy Karpat a dalších oblastí Evropy, ve které se nachází již 93 lokalit v 18 zemích.

Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2025

Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky; se zohledněním vzájemných překryvů chráněných území (bez započtení maloplošných ZCHÚ ležících na území velkoplošných ZCHÚ)

V Libereckém kraji jsou dlouhodobě evidovány 3 ptačí oblasti a 50 evropsky významných lokalit.

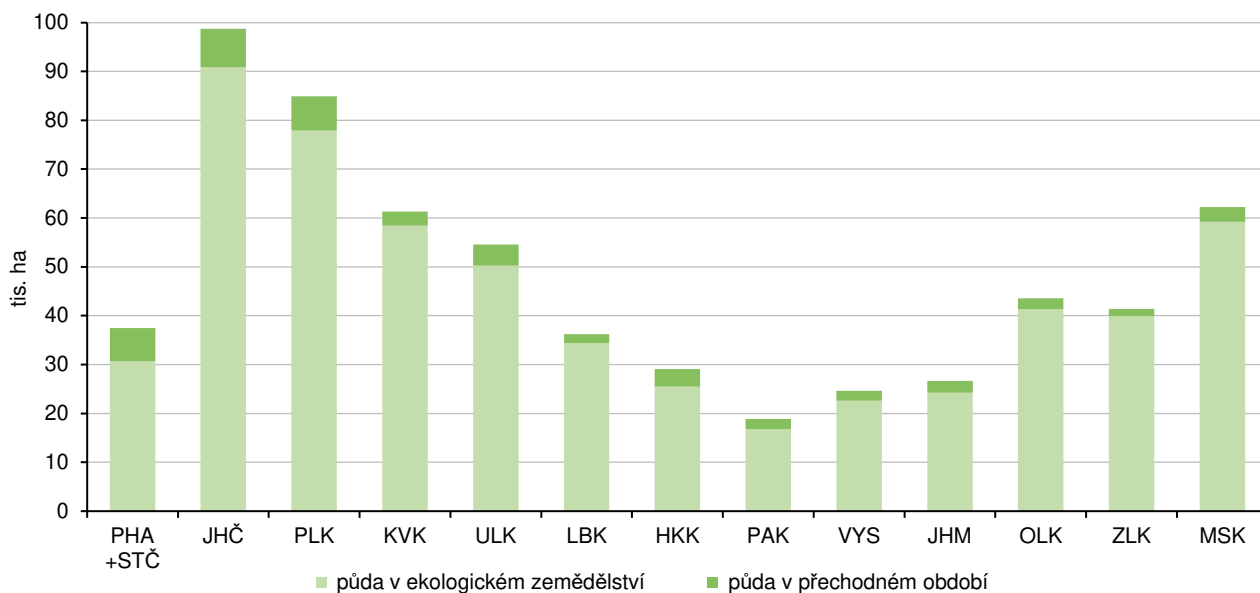
V Libereckém kraji jsou také dlouhodobě evidovány 3 ptačí oblasti a 50 evropsky významných lokalit. Příhraniční území Jizerských hor s přesahem do Polska je vedeno jako Jizerská oblast tmavé oblohy, jedna ze tří v Česku, která byla vyhlášena jako první v roce 2009. Tyto oblasti slouží nejen k pozorování noční oblohy, ale také k ochraně noční přírody a krajiny a informování o problematice světelného znečištění.

Ekologické zemědělství

V režimu ekologického zemědělství bylo v kraji v roce 2025 obděláváno 36 184 ha půdy.

V režimu ekologického zemědělství bylo v roce 2025 obděláváno 36 184 ha půdy (5,8% podíl na ČR), z toho 34 355 ha již registrovanými zemědělci a 1 829 ha zemědělci v přechodném období (období mezi podáním žádosti o registraci ekologicky zemědělského subjektu a udělením registrace). Rozloha ekologicky obhospodařované půdy dlouhodobě pozvolna roste, v našem kraji však pomaleji než celkově za republiku. V roce 2019 byl podíl Libereckého kraje 6,3 % a od té doby se plocha ekologického zemědělství zvětšila o 1 918 ha, tj. o 5,6 %, zatímco v Česku o 14,7 % na 619 480 ha.

Graf 4.5 Výměra půdy v ekologickém zemědělství podle krajů k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Vodovody a kanalizace

Pozn.: Údaje o vodovodech a kanalizacích jsou od roku 2024 přebírány z administrativního zdroje dat Ministerstva zemědělství, jsou zjišťovány podle jiné metodiky, a proto nejsou nyní publikované údaje srovnatelné s předchozími roky.

Vodou z veřejného vodovodu bylo v roce 2025 v Libereckém kraji zásobováno 95,2 % obyvatel kraje.

Vodou z veřejného vodovodu bylo v roce 2025 v Libereckém kraji zásobováno 426 389 osob, tj. 95,2 % obyvatel kraje. Meziročně to znamená o 909 osob a 0,5 p. b. více. V mezikrajském srovnání se náš region umístil na 8. nejvyšší příčce. Nejméně obyvatel napojených na vodovod evidoval Plzeňský kraj (87,5 %), naopak 100% napojení vykázalo pouze hlavní město Praha.

Vodovodní síť v kraji v roce 2025 měřila 4 040 km a bylo evidováno 94 471 vodovodních přípojek.

Vodovodní síť Libereckého kraje v roce 2025 měřila 4 040 km (meziročně +31 km) a evidováno bylo 94 471 vodovodních přípojek (+883 přípojek). Kapacita krajských vodojemů činila 197 723 m³ vody, tj. 4,0 % republikového výkonu, v porovnání s rokem 2024 se tak objem navýšil o 4 160 m³, tj. +2,1 %. Kapacita zdrojů podzemní vody představovala 1 728 litrů za sekundu (meziročně +82 l/s), což byl mezi ostatními regiony 3. nejvyšší objem. Nejvyšší kapacitu zdrojů podzemních vod vykázal Pardubický region (3 166 l/s). Liberecký kraj disponoval 324 úpravami vody (meziročně +7 úpraven a 7,3% podíl na republikovém počtu), nejvyšší počet úpraven měl na svém území Středočeský region (553 zařízení, tj. 12,5 %).

V roce 2025 bylo v našem regionu vyrobeno 24 298 tis. m³ vody.

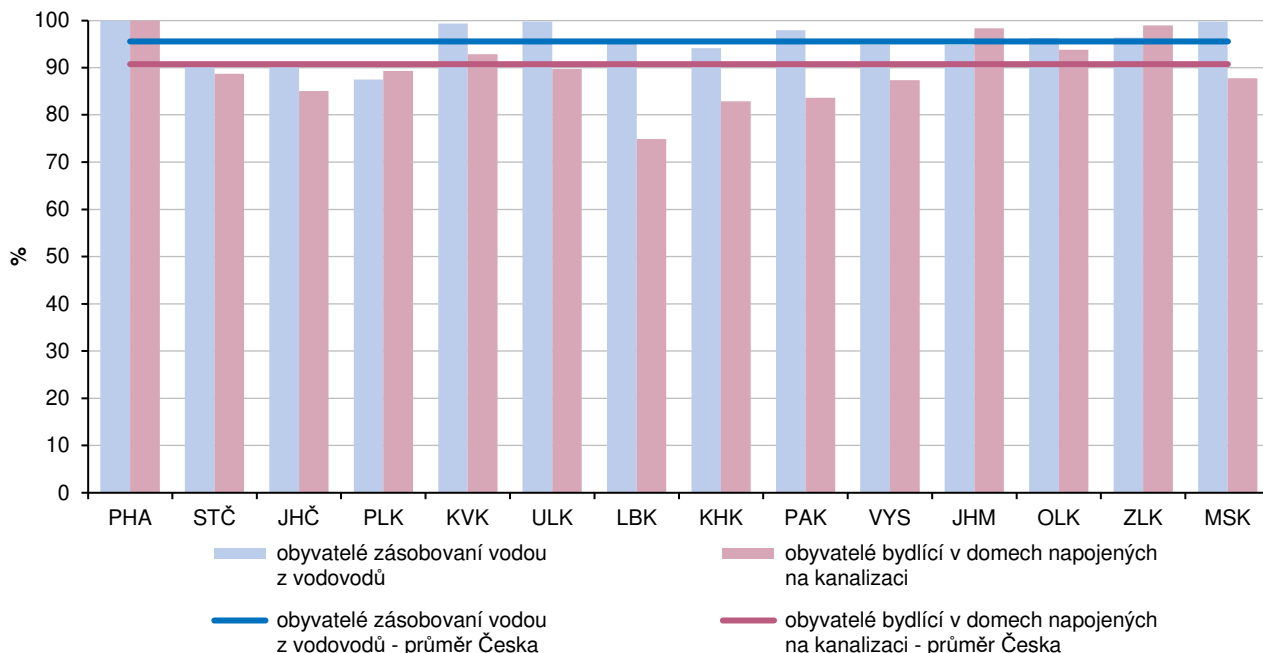
Celkově bylo v roce 2025 v našem regionu vyrobeno 24 298 tis. m³ vody (meziročně -70 tis. m³), z toho 63,3 % z podzemní vody. Nejvyšší podíl vody pocházející z podzemních zdrojů byl vyroben v Pardubickém kraji, (93,0 %), následoval Olomoucký kraj (92,4 %). V případě ostatních regionů se podíl pohyboval v rozmezí od 0,1 % v hlavním městě Praze do 87,5 % v Královéhradeckém kraji.

Výroba vody určené k realizaci dosáhla 24 088 tis. m³.

Výroba vody určené k realizaci v roce 2025 v našem kraji dosáhla 24 088 tis. m³, tj. proti roku 2024 o 128 tis. m³ (-0,5 %) méně. Množství fakturované pitné vody činilo 18 637 tis. m³ (meziročně +125 tis. m³, +0,7 %). Rozhodující podíl na celkovém objemu fakturované pitné vody měly domácnosti (71,7 %). Objem nefakturované vody dosáhl 5 460 tis. m³ (meziročně -244 tis. m³, tj. -4,3 %), z toho 83,8 %

představovaly ztráty v trubicí síti. Podíl ztrát vody v trubicí síti pak tvořil 19,0 % vody vyrobené určené k realizaci, tj. mezi kraji 3. nejvyšší hodnota. Nejvyšší podíl ve výši 20,1 % evidoval shodně kraj Ústecký a Královéhradecký.

Graf 4.6 Podíl obyvatel zásobovaných vodou a napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu podle krajů v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Specifické množství vody fakturované celkem v roce 2025 v Libereckém kraji dosáhlo 119,7 litrů na osobu a den.

Specifické množství vody fakturované celkem v roce 2025 v Libereckém kraji dosáhlo 119,7 litrů na osobu a den, tj. proti roku 2024 o 0,9 l více. V úhrnu za Česko spotřeba vody činila 129,5 litrů na osobu a den. Napříč kraji se ukazatel pohyboval v rozmezí od 115,7 litrů ve Zlínském kraji do 157,5 litrů na osobu a den v hlavním městě Praze. Spotřeba za Liberecký kraj byla v mezikrajském srovnání společně se spotřebou ve Středočeském kraji 2. nejnižší.

Specifické množství vody fakturované domácnostem na osobu a den v našem kraji činilo 85,9 litrů.

Specifické množství vody fakturované domácnostem na osobu a den v našem kraji činilo 85,9 litrů, meziročně +1,4 litru. Nejvyšší spotřebu vykázaly v roce 2025 domácnosti v hlavním městě Praze (106,8 litrů), nejnižší ve Zlínském kraji (81,0 litrů). Spotřeba domácností v našem kraji byla 7. nejvyšší a o 3,8 litrů se pohybovala pod průměrem Česka (89,7 litrů).

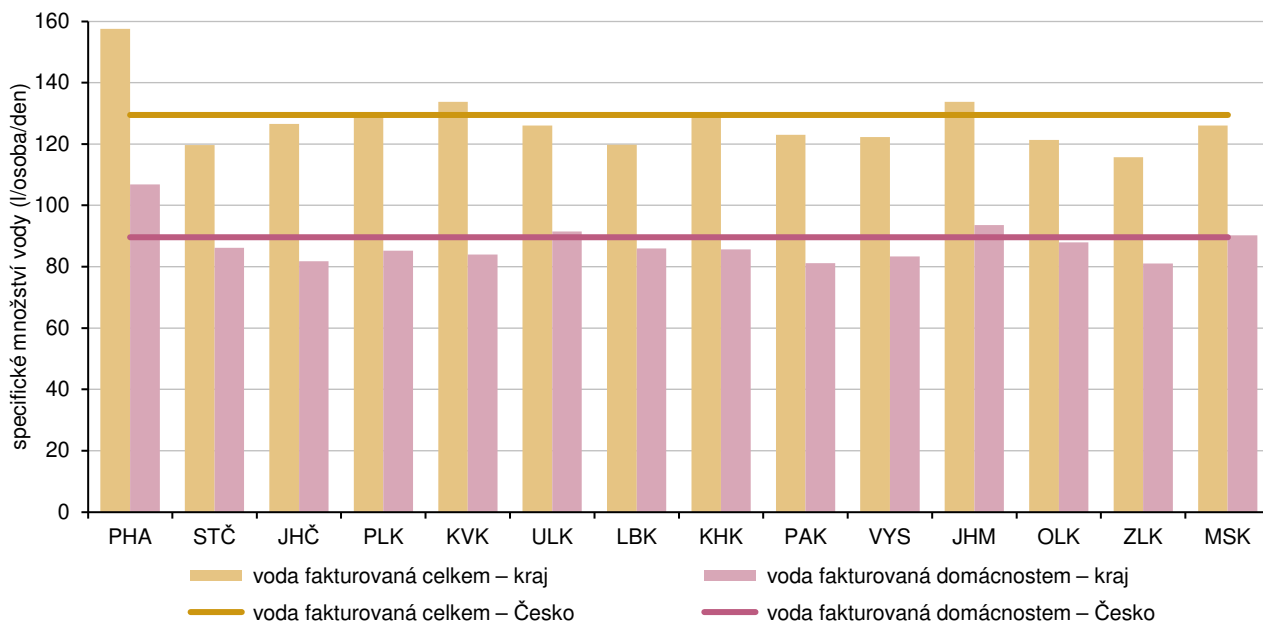
V domech napojených na kanalizaci v roce 2025 bydlelo 335 479 obyvatel kraje.

V domech napojených na kanalizaci v roce 2025 bydlelo 335 479 obyvatel Libereckého kraje (meziročně +1 861 osob). To představuje 74,9 % obyvatel kraje (meziročně +0,6 p. b.) a mezi kraji se nadále jedná o nejnižší podíl. Stoprocentní napojení obyvatel vykazalo opět pouze hlavní město Praha. Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s čistírnou odpadních vod pak v kraji činil 73,7 % (meziročně +0,6 p. b.). Kanalizační síť kraje měřila 1 699 km (meziročně +9 km) a bylo evidováno 52 428 kanalizačních přípojek (+370 přípojek).

Objem fakturované odpadní vody vypouštěné do kanalizace představoval v roce 2025 v regionu 17 245 tis. m³.

Objem fakturované odpadní vody vypouštěné do kanalizace představoval v roce 2025 v regionu 17 245 tis. m³ (meziročně -90 tis. m³), z 60,8 % se jednalo o vody splaškové, téměř čtvrtinu tvořily odpadní vody pocházející z průmyslu a ostatních odvětví.

Graf 4.7 Specifické množství fakturované vody podle krajů v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Objem čištěných odpadních vod činil 35 996 tis. m³, z toho 28,8 % tvořily vody splaškové.

Objem čištěných odpadních vod činil 35 996 tis. m³ (meziročně -1 830 tis. m³), z toho 28,8 % tvořily vody splaškové. Podíl čištěných odpadních vod se pak meziročně nezměnil a dosáhl 98,6 %, což byl mezi kraji (společně s Olomouckým regionem) 6. nejvyšší podíl. Stoprocentní podíl čištěných odpadních vod evidovalo opět hlavní město Praha a tentokrát také Karlovarský kraj. Téměř 100% zastoupení vykázal Středočeský kraj (99,9 %).

Na území kraje v roce 2025 fungovalo 89 čistíren odpadních vod.

Na území Libereckého kraje ve sledovaném roce fungovalo 89 čistíren odpadních vod (proti roku 2024 o 1 méně) o celkové kapacitě 132 775 m³ za den (tj. meziročně -6 m³/den). Nejvíce čistíren měl na svém území Středočeský kraj (725 zařízení), naopak tomu bylo v hlavním městě Praze (25 zařízení), kde však byla jejich kapacita nejvyšší (901 098 m³ za den). Nejnižší výkon měla zařízení v Karlovarském kraji (121 023 m³ za den). Čistírny v našem regionu se z pohledu kapacity umístily na 2. nejnižší pozici. Množství vyprodukovaných kalů v regionu v roce 2025 dosáhlo 5 301 tun sušiny (meziročně -418 tun), většina byla i v tomto roce zneškodněna kompostováním (93,5 %).

Emise (2024)

Množství znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší a jejich zdroje eviduje Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO).

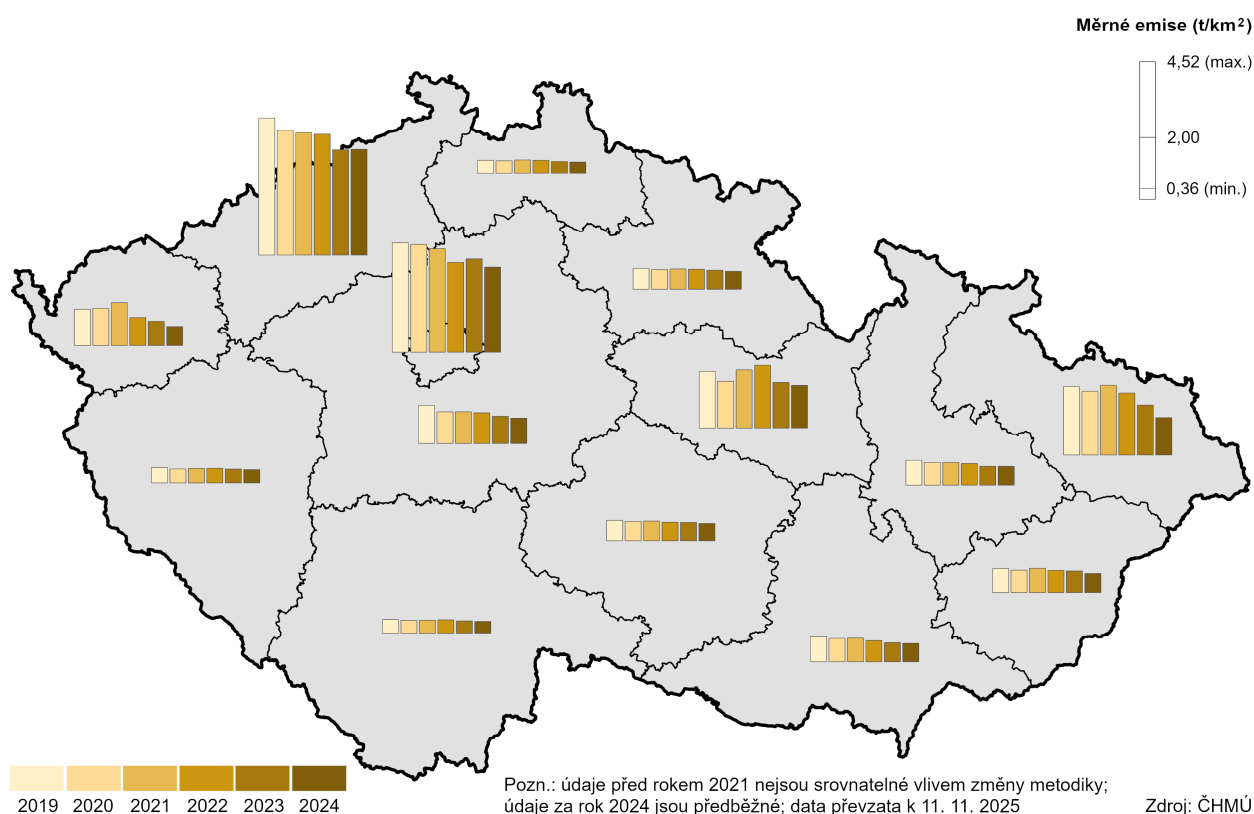
Do skupiny základních znečišťujících látek patří tuhé emise v ovzduší, oxid siřičitý (SO₂), oxidy dusíku (NO_x) a oxid uhelnatý (CO). Z hlediska jejich objemu v ovzduší se měří jejich celková produkce v tunách nebo měrné emise v přepočtu na kilometr čtvereční. Množství znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší a jejich zdroje eviduje Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), který je od roku 1980 metodicky vedený a od roku 1993 provozovaný (včetně archivních dat od roku 1980) Českým hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ). REZZO dělíme na dvě hlavní skupiny – REZZO 1-3 jsou stacionární zdroje a REZZO 4 mobilní zdroje (silniční doprava). Poslední dostupné a předběžné údaje jsou z roku 2024.

Největším znečišťovatelem ovzduší je dlouhodobě oxid uhelnatý. V roce 2024 bylo v kraji vyprodukováno více než 25,1 tis. tun této látky.

Největším znečišťovatelem ovzduší je dlouhodobě oxid uhelnatý. V roce 2024 bylo všemi znečišťujícími zdroji (REZZO 1–4) v Libereckém kraji vyprodukováno více než 25,1 tis. tun této látky. Objem oxidu uhelnatého vypuštěného do ovzduší se od roku

2021 snížil o 22,5 %, kdy hodnota dosáhla na 32,4 tis. tun CO. Předchozí roky vykazují nižší hodnoty, avšak došlo ke změně metodiky a údaje tak nejsou srovnatelné. Klíčovým producentem oxidu uhelnatého jsou tzv. malé stacionární zdroje znečišťování (REZZO 3) určené ke spalování paliv, v našem regionu tvořily 88,8 % celého objemu v roce 2024, tj. 22,3 tis. tun CO. Měrné emise oxidu uhelnatého dosáhly 7,95 tun na km² (tj. 1,47 tun pod průměrem ČR) a přesto se jedná o 3. nejvyšší hodnotu v mezikrajském srovnání. Vysoko nad průměrem se pohybují hodnoty za hlavní město Praha (22,87 t/km²) a Moravskoslezský kraj (26,82 t/km²). Nejčistší ovzduší v tomto ohledu mají v Karlovarském kraji (3,96 t/km²).

Emise oxidů dusíku (REZZO 1–3) v krajích v letech 2019 až 2024

Oxidy dusíku způsobily v roce 2024 v kraji znečištění ovzduší v objemu 3 056 tun.

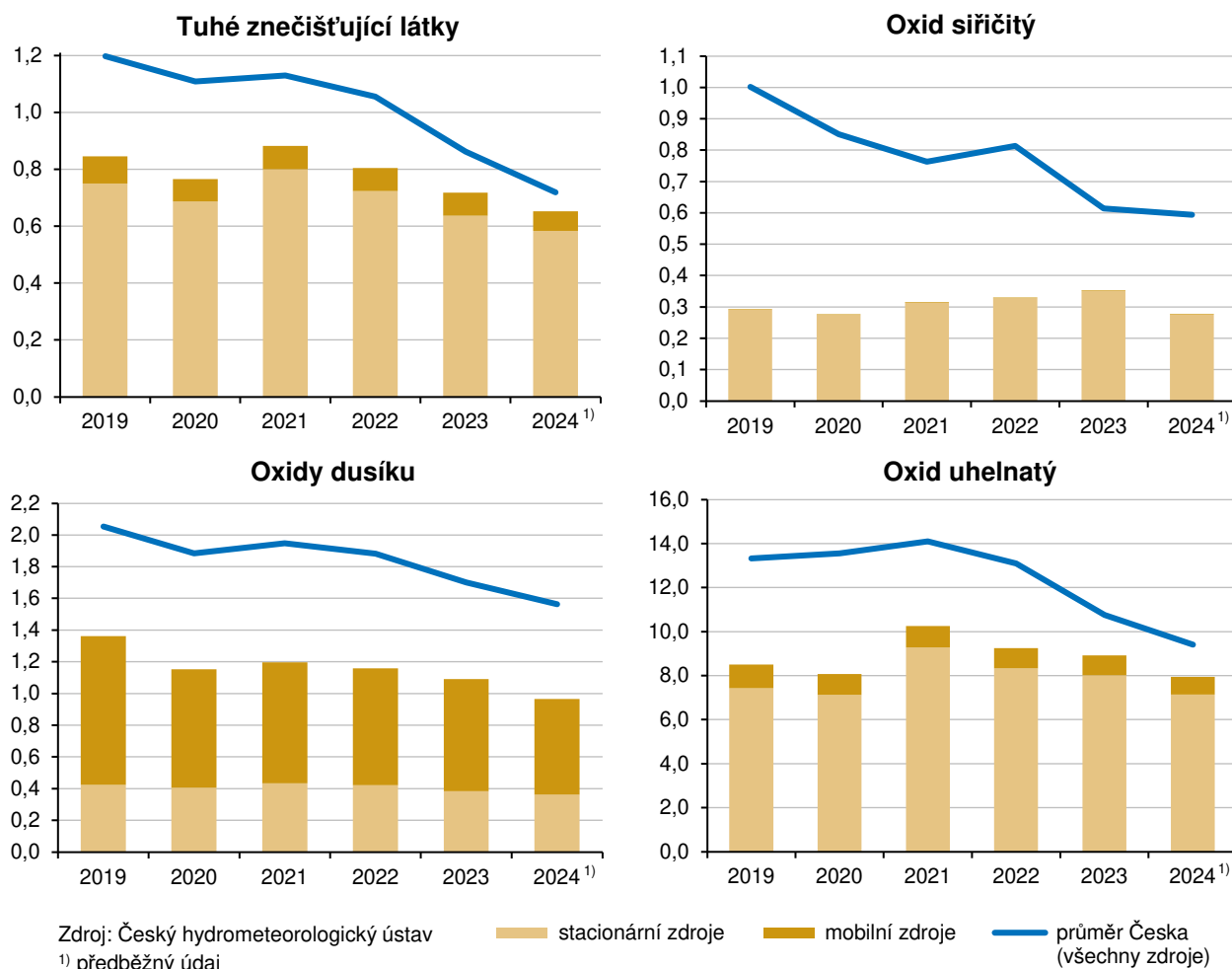
Oxidy dusíku způsobily v roce 2024 v kraji znečištění ovzduší (REZZO 1–4) v objemu 3 056 tun. V tomto případě emise poklesly za poslední tři roky o 19,2 % a i při porovnání s předchozími roky se snížily na vůbec nejnižší hodnotu. V tomto případě emise produkují především mobilní zdroje, které se v roce 2024 podílely na celkovém znečištění z 62,5 % (1 911 NO_x t/rok). Měrné emise oxidů dusíku poprvé klesly pod 1 tunu na km², konkrétně na 0,97 t/km², tj. o 0,60 tun pod průměrem ČR. Zde se Liberecký kraj naopak umístil na 3. nejlepší pozici za Jihočeským a Plzeňským krajem (0,72 t/km², resp. 0,84 t/km²). Pouze hl. m. Praha se v porovnání s ostatními kraji vymyká extrémní hodnotou 14,31 t/km².

Všemi znečišťujícími zdroji bylo v roce 2024 v našem kraji vyprodukováno také 878 tun oxidu siřičitého.

Všemi znečišťujícími zdroji bylo v roce 2024 v našem kraji vyprodukováno také 878 tun oxidu siřičitého, zde však došlo od roku 2021 poprvé k poklesu, a to o 21,5 %, za tři roky o 12,2 %. Za posledních 10 let množství SO₂ pravidelně klesá kromě tří let po změně metodiky. Hlavním původcem tohoto znečištění byly malé stacionární zdroje znečišťování (REZZO 3), které se na vyprodukovaném množství

SO₂ podílely ze 77,7 %. Měrné emise oxidu siřičitého dosáhly hodnoty 0,28 tun na km², což je o 0,32 tun pod průměrem ČR. Liberecký kraj vykázal 6. nejnižší hodnotu, tu nejnižší zaznamenal Jihomoravský kraj (0,10 t/km²) a nejvyšší Ústecký kraj (3,00 t/km²).

Graf 4.8 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Libereckém kraji (t/km²)

Tuhé znečišťující látky v roce 2024 zatížily ovzduší Libereckého kraje 2 064 tunami.

Tuhé znečišťující látky v roce 2024 zatížily ovzduší Libereckého kraje 2 064 tunami, tedy o 26,0 % méně než v roce 2021. Jejich objem v ovzduší za poslední dekádu klesá, nicméně po změně metodiky v roce 2021 došlo ke skokovému zvýšení hodnot. Producentem těchto látek jsou především malé stacionární zdroje (REZZO 3), jejich podíl v roce 2024 činil 80,6 %. Měrné emise tuhých znečišťujících látek dosáhly 0,65 tun na km², což je o 0,07 tun pod průměrem ČR. Liberecký kraj tak vykázal v mezikrajském srovnání 5. nejvyšší hodnotu. Ta nejvyšší byla naměřena v hlavním městě Praze (2,50 t/km²), nejnižší v Jihočeském kraji (0,40 t/km²).

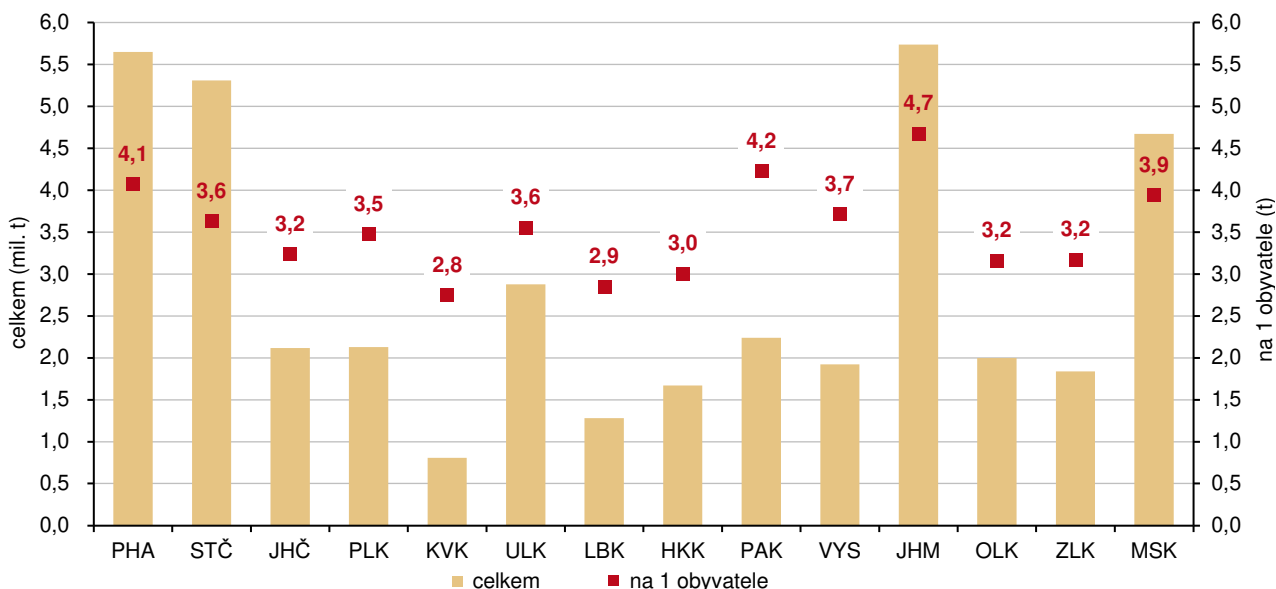
Odpady (2024)

Produkce všech odpadů dosáhla v roce 2024 v Libereckém kraji 1 282 185 tun.

Produkce všech odpadů dosáhla v roce 2024 v Libereckém kraji 1 282 185 tun a meziročně se zvýšila o 12,3 %, tj. o 140,1 tis. tun. Stejný vývoj vykázalo dalších 8 krajů, nejvíce Kraj Vysočina o 40,5 % (+554,1 tis. tun). Ke snížení došlo u zbývajících 5 krajů – nejvíce v Karlovarském kraji (-16,1 %, -154,8 tis. tun) a dále v krajích Středočeském (-2,7 %), Jihomoravském, Pardubickém a Zlínském (ve šech třech o méně než 1 %). V přepočtu na 1 obyvatele si nejlépe vedl kraj Karlovarský (2 756 kg na osobu a rok), následován krajem Libereckým (2 853 kg), pod hodnotu

3 tis. kg se už další kraj nedostal. Na opačné straně žebříčku s hodnotami nad 4 tis. kg/os./rok skončili kraje Jihomoravský (4 678 kg), Pardubický (4 230 kg) a hlavní město Praha (4 070 kg).

Graf 4.9 Produkce odpadů celkem podle krajů v roce 2024

Ani v delším časovém horizontu pěti let nedochází k zásadnímu průměrnému nárůstu množství odpadů.

Ani v delším časovém horizontu pěti let nedochází k zásadnímu průměrnému nárůstu množství odpadů, spíše se jedná o regionální rozdíly. Od roku 2019 tři kraje zaznamenaly pokles. Ten nejvýraznější o 8,7 % (-189,3 tis. tun) kraj Olomoucký a také kraje Moravskoslezský a Ústecký (-3,7 %, resp. -2,8 %). Zbývajících 11 krajů se pohybuje od +0,5 % v Královéhradeckém kraji (+8,6 tis. tun) až po 31,8 % v Pardubickém kraji (+540,3 tis. tun). V Libereckém kraji hodnota vzrostla o 9,9 % (+115,5 tis. tun), což je 6. nejvyšší údaj.

V roce 2024 bylo v Libereckém kraji celkem vyprodukováno 216 789 tun komunálního odpadu.

V roce 2024 bylo v Libereckém kraji celkem vyprodukováno 216 789 tun komunálního odpadu⁴⁾, tj. 482 kg na jednoho obyvatele kraje (nejnižší hodnota ze všech krajů). Tu nejvyšší zaznamenali v Moravskoslezském kraji (651 kg). Meziročně produkce komunálního odpadu vzrostla ve 12 regionech, nejvíce opět v Moravskoslezském kraji (+27,8 %, tj. +167,7 tis. tun), nejméně v našem kraji (+6,8 tis. tun, tedy +3,2 %). Ve 2 krajích produkce komunálního odpadu nepatrně klesla, v Pardubickém kraji o 1,0 tis. tun (-0,3 %) a v hlavním městě Praze o 3,8 tis. tun (-0,6 %).

Ani zde v časovém horizontu pěti let nedochází k zásadnímu nárůstu množství komunálního odpadu. Od roku 2019 je Královéhradecký kraj jediným regionem se zaznamenaným poklesem, a to o 1,9 % (-5,5 tis. tun). Ostatní kraje se pohybují od +0,1 % v Kraji Vysočina (+0,2 tis. tun) až po 25,7 % v Moravskoslezském kraji (+157,9 tis. tun – hodnota je však ovlivněna výrazným nárůstem v posledním roce). V našem kraji hodnota vzrostla o 5,0 % (+10,3 tis. tun), což je až 10. nejvyšší údaj.

⁴⁾ Komunální odpad je směsný odpad a odděleně sbíraný odpad z domácností, včetně papíru a lepenky, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, elektrický odpad a elektronická zařízení, použité baterie a akumulátory a objemný odpad, včetně matrace a nábytek a směsný odpad a odděleně sbíraný odpad z ostatních zdrojů, pokud je povahou a složením podobný odpadu z domácností. Komunální odpad nezahrnuje odpad z výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, septiků a čistíren odpadních vod a čištění, včetně čistírenských kalů, vozidel s ukončenou životností nebo stavební a demoliční odpad.

Produkce komunálního odpadu z domácností za rok 2024 dosáhla v Libereckém kraji hodnoty 175 694 tun.

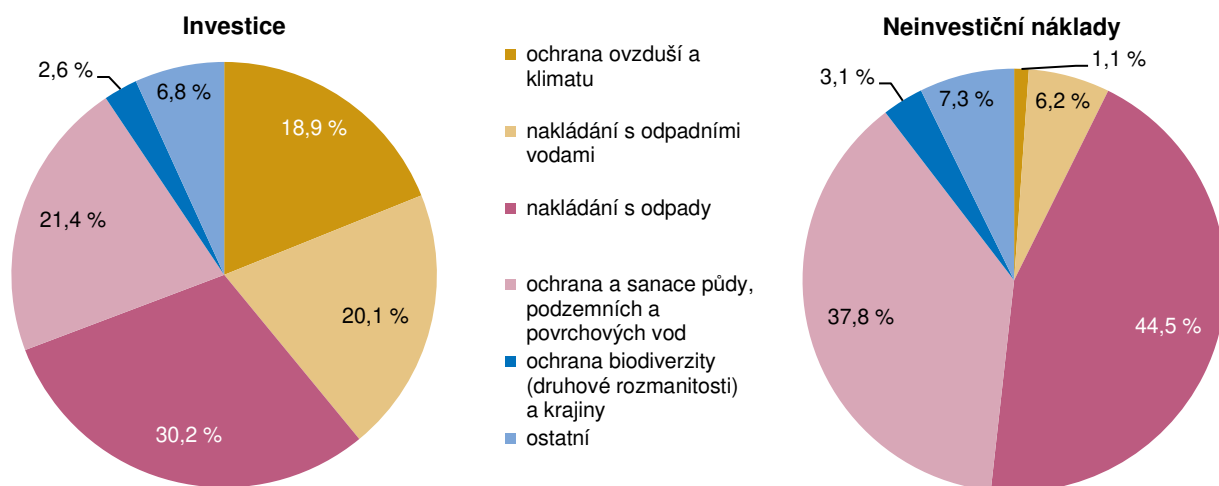
Produkce komunálního odpadu z domácností dosáhla v Libereckém kraji za rok 2024 175 694 tun a došlo tak meziročně ke zvýšení o 6,3 %, což je společně s Jihomoravským krajem uprostřed mezikrajského srovnání. K nejvyššímu nárůstu o 31,6 % došlo v Moravskoslezském kraji, k nejnižšímu v hlavním městě Praze o 4,5 %. Na jednoho obyvatele v našem kraji připadlo 391 kg za rok, tj. 2. nejmenší hodnota po hlavním městě Praze, ve kterém byla produkce komunálního odpadu z domácností o 30 kilogramů nižší. Nejvyšší hodnotu jednoznačně vykázal kraj Moravskoslezský (570 kg), přes 500 kg vykázal také kraj Olomoucký.

Výdaje na ochranu životního prostředí

Investoři se sídlem na území Libereckého kraje vynaložili v roce 2025 na investicích i neinvestičních nákladech celkovou částku v hodnotě 5 952,0 mil. Kč.

V souvislosti s ochranou životního prostředí investoři se sídlem na území Libereckého kraje vynaložili v roce 2025 na investicích i neinvestičních nákladech celkovou částku v hodnotě 5 952,0 mil. Kč, tj. meziročně o 965,9 mil. Kč (19,4 %) více. Největší část těchto výdajů směřovala do neinvestiční oblasti, a to 5 138,0 mil. Kč (tj. 86,3 % z celkového objemu výdajů na životní prostředí). Meziročně se objem neinvestičních nákladů zvýšil o 754,3 mil. Kč (+17,2 %).

Graf 4.10 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu v Libereckém kraji (průměr let 2019–2025)

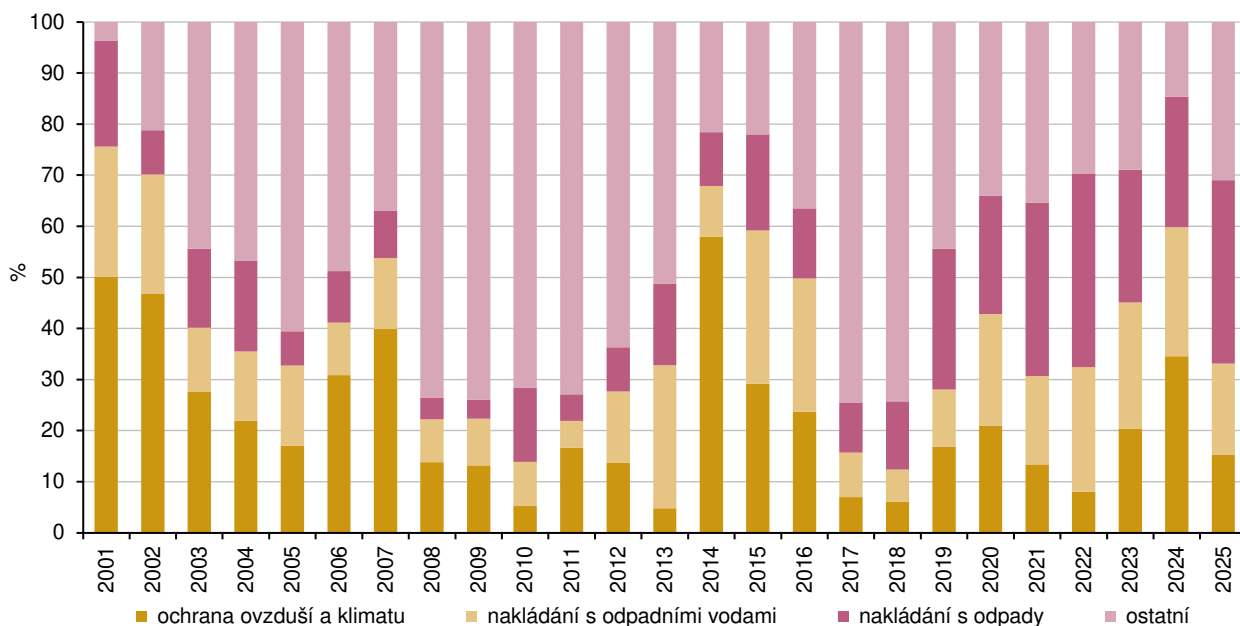

V oblasti neinvestičních nákladů byly v roce 2025 největší položkou tvořících 44,6 % výdaje spojené s nakládáním s odpady.

V oblasti neinvestičních nákladů byly v roce 2025 největší položkou výdaje spojené s nakládáním s odpady (2 289,9 mil. Kč), které představovaly 44,6 % jejich celkové hodnoty. Oproti roku 2024 byl zaznamenán nárůst těchto výdajů o 7,7 %. Souvisí např. s úpravou technologických procesů z důvodu prevencí vzniku odpadů, se zařízením a vybavením pro sběr, svoz, přepravu, třídění a úpravu odpadů, s výstavbou spaloven, recyklačních závodů, řízených skládek, kompostáren, s asanací starých skládek nebo se zařízením pro monitoring odpadů.

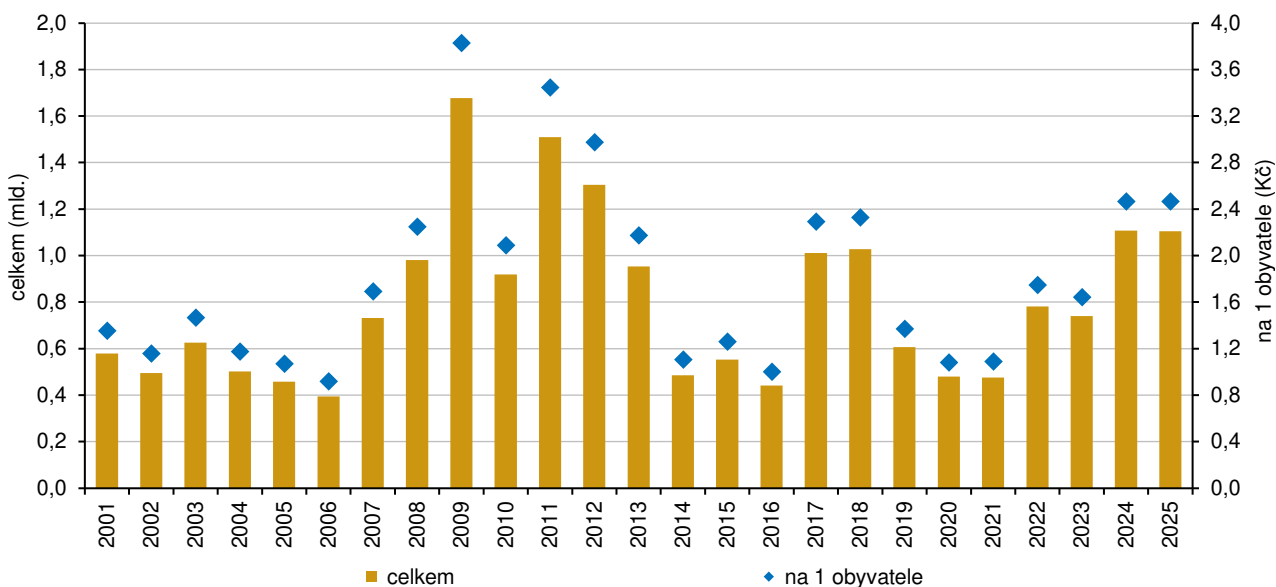
Druhou nejvýznamnější položkou neinvestičních nákladů tvoří v našem kraji ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod.

Druhou nejvýznamnější položkou neinvestičních nákladů tvoří v našem kraji ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod (1 831,0 mil. Kč, tj. 35,6 %), zde došlo k meziročnímu nárůstu nákladů o 9,8 %. Tato položka představuje 50,6 % z hodnoty za celou Českou republiku. Patří sem např. prevence depozice znečišťujících látek do půdy (vč. následné infiltrace do vod), předcházení kontaminace a degradace půd chemickými vlivy a její následná sanace, ochrana půdy před erozí, svahovými pohyby a ostatní degradací způsobenou fyzikálními jevy, včetně nákladů na řešení problematiky sesuvů, náklady na úkoly geologických průzkumů s účelem ochrany půdy a podzemní a povrchové vody.

Graf 4.11 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v Libereckém kraji

Celkový objem investičních výdajů investorů se sídlem v Libereckém kraji v roce 2025 dosáhl 814,0 mil. Kč.

Celkový objem investičních výdajů investorů se sídlem v Libereckém kraji v roce 2025 byl meziročně vyšší o 211,6 mil. Kč (35,1 %) a dosáhl 814,0 mil. Kč. Nejvyšší podíl z celkového objemu investic jako obvykle zaujímaly investiční výdaje na nakládání s odpady 292,2 mil. Kč (35,9 %) a jejich meziroční nárůst byl výrazný téměř o 90 % (+138,1 mil. Kč). V druhé nejvýznamnější položce nakládání s odpadními vodami (17,9 %) došlo ke snížení o 6,6 mil. Kč (-4,3 %) a bylo zde vynaloženo 145,5 mil. Kč. Do ochrany ovzduší a klimatu bylo investováno 123,9 mil. Kč (15,2 %) a po předchozím výrazném nárůstu došlo tentokrát k poklesu o 40,5 % (-84,2 mil. Kč). Až 4. nejvyšší položkou je zde ochrana a sanace půdy a vod – 78,7 mil. Kč představuje 9,7% podíl a meziročně částka vzrostla o 22,3 mil. Kč, tedy o 39,4 %. K významnému pětinasobnému navýšení investičních výdajů došlo v nejmenší položce na ochranu biodiverzity a krajiny, když se zde vynaložilo 22,5 mil. Kč.

Graf 4.12 Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v Libereckém kraji

V roce 2021 investoři z našeho kraje investovali na ochranu životního prostředí v období posledních sedmi let nejnižší částku.

V roce 2021 investoři z našeho kraje investovali na ochranu životního prostředí v období posledních sedmi let nejnižší částku, která činila 406,5 mil. Kč. a od roku 2019 postupně klesla o 55,6 resp. 78,0 mil. Kč. Poté se křivka obrátila a zejména v posledních dvou letech výrazně vzrostla. Pořád však zůstala pod úrovní roku 2018, kdy dosáhla maxima a přiblížila se téměř jedné miliardě. To investice za celé Česko na ochranu životního prostředí mezi roky 2017 a 2024 mají podobný průběh, ale mění se jen pozvolna a pohybují se v rozmezí od 30 do 36 miliard, v roce 2025 však vzrostly až na 41 miliard.

V roce 2025 byla na území kraje proinvestována druhá nejmenší částka ze všech krajů.

Na území Libereckého kraje byla v roce 2025 proinvestována druhá nejmenší částka ze všech krajů, a to 1 103,9 mil. Kč. Proti předchozímu roku byla nižší o 3,6 mil. Kč (-0,3 %). V Moravskoslezském regionu se investovalo nejvíce (6,790,4 mil. Kč) a v přepočtu na 1 obyvatele také dosáhly na nejvyšší částku 5 763 Kč. V rámci mezikrajského srovnání skončil Liberecký kraj (2 464 Kč/obyv.) také s druhou nejmenší částkou za Karlovarským krajem (1 535 Kč/obyv.) a v porovnání s republikovým průměrem (3 778 Kč) je o 1 315 Kč menší.

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2019 až 2025

